

REDACTIA

Arad, strada Aulich Nr. 1

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria:
pe un an 20 cor. pe 1/2
an 10 cor.; pe 1/4 de an
5 cor.; pe 1 lună 2 cor.

Și de Duminică pe an
— 4 coroane.

Pentru România și
străinătate pe an:
40 franci.

Manuscrisurile nu se napoiază

ADMINISTRAȚIA:

Arad, strada Aulich Nr. 1

INSERTIUNILE:

de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 b.,
și timbru de 60 bani de
fiecare publicațiune.

Atât abonamentele cât și
insertiunile sunt a se plăti
înainte în Arad.

Serisori nefrancați nu se
primesc.

TRIBUNA POPORULUI

FRANCISC IOSIF LA BERLIN.

Dintre toți monarhii din Europa, cel care călătorește mai puțin bucuros, e Francisc Iosif. Nu e deci mirare, că viitoarea lui călătorie la Berlin, trece drept un *eveniment politic*.

Insemnătatea politică a vizitei acesteia apare cu atât mai mare, cu cât mai ales ne dăm seamă despre situația din Balcani. De luni de zile, atât presa din România cât și cea din Austro-Ungaria, este alarmată de lucrurile ce se petrec în principatul bulgar. Sunt atâtea semne, că Ferdinand, domnitorul tinărului principat, nu numai se apropie, dar' așa zicând se leagă de marele imperiu rusec. Și în măsură ce se cimentează legătura între Rusia și Bulgaria, aceasta din urmă devine mai increzută și chiar agresivă, desigur încurajată de Rusia. Astfel, în Macedonia uneltirile ei devin tot mai îndrăznețe, ear' de pe o insulă românească, nu de mult, bulgarii numai dinaintea baionetelor dorobanților români s'au retras.

În același timp ministrul de război bulgar, colonelul Papricoff, sosește la Petersburg, se zice într-o misiune politică importantă: să stipuleze condițiile în care Bulgaria încheie o alianță militară cu Rusia. Dintre condițiile primite, este ca de aci încolo în armata bulgară să nu poată fi ofițeri de cât cei cari au studiat în Rusia. Ministrul de război bulgar trece de altfel drept un rusofil fanatic. În capitala Rusiei el a descins la casina ofițerilor, ceea ce face mare senzație.

În Rusia de asemenea se petrec lucruri extraordinare. Țarul nu se mai duce de Paști în Crimeea, ci sărbătorile le va petrece în Moscova, unde a convocat pe reprezentanții nobilimei la un mare sfat, ceea ce în Rusia nu s'a făcut de cât la anii 1812, 1853 și 1876, va să zică în ajutorul unor războaie.

Pe de altă parte se știe, că de mai multe săptămâni Rusia concentrează trupe și ofițerilor li-s'a comandat ca nici unul să nu plece din garnizoană; ori ce concediu li-e și este refuzat.

Se comentează d'asemeni în cercurile diplomatice, căsătoria prințului Ferdinand cu Elena, mare principesă rusă.

Cu un cuvânt, ambițiosul principe a făcut și face totul pentru a câștiga grația Țarului și astfel—speră—coroana de rege. Pentru această ambiție alui a trebuit să moară Stambuloff și toți patrioții bulgari cari nu sunt rusofili, sufer persecuțiunii nemai auzite.

Călătoria în asemenea împrejurări la Berlin a M. Sale Monarhului nostru, bine înțeles că va avea de scop și discuțiunea atâtor afaceri, cari par nu numai a întuneca orizontul în Balcani, dar sunt de natură

să amenințe chiar pacea europeană și să slăbească poate și încrederea unor state față de altele.

„Berliner Tagblatt“ a și spus-o numai decât, că întrevăderea între cei doi monarhi va avea să lămurască și chestia balcanică. Ba a anticipat chiar, spunând că în această afacere Germania va avea rolul „samsarului cinstit“.... Cine este în curent cu cele petrecute, în ultimele săptămâni, cine a citit cum chiar acum, nu de mult, ziarele mari austro-ungare constatau că diplomația rusească învinge în Balcani pe toată linia, ear celei austro-ungare îi scapă terenul de sub picioare,—nu va sta la îndoială că între cine și cui Germania va juca rolul „samsarului cinstit“?

Este evident, că bătrânul nostru monarch îi va demonstra tinărului său aliat că continuând starea actuală de lucruri în Balcani, interesele Austro-Ungariei vor fi jignite în grad nepotrivit cu situația-i de mare putere. La rândul său, tinărul împărat se va oferi să facă atent pe Țarul Rusiei, care dacă este un sincer amic al păcii, nu va mai încuraja nici tolera ca în Balcani să se continue cu intrigele moscovite și va aduce și la cunoștința Bulgariei dorința-i înaltă de a se mai potoli în expansiunea dragostei sale pentru Ruși.

Nu mai poate fi deci îndoială, că în urma călătoriei M. Sale Monarhului nostru la Berlin se va demonstra atât amiciția mare dintre cei doi monarhi și statele lor, cât se va face un pas însemnat și pentru demonstrarea dorinței sincere ce o au monarhiul Germaniei, Austro-Ungariei și Rusiei de-a menține pacea și a nivela tot ce în intervaluri se poate ridica, fie de diplomații nedibaci, fie de patimile popoarelor, întru a amenința liniștea atât în Balcani cât și în centrul Europei.

Nouă, poporul român, care avem nevoie de pace pentru a progresa, numai bine ne poate pare de întărirea păcii. De aceea salutăm cu însuflețire întrevăderea bătrânului nostru monarch cu tinărul împărat al Germaniei și ne place a crede, că după această întrevădere vom citi tot mai puțin despre uneltirile panslave în Balcani, primejdioase în primul rând pentru neamul românesc.

Convocarea Delegațiilor. După știrile din urmă ale foilor din Pesta, decretul Monarhului pentru convocarea Delegațiilor se va publica numai cu finea lunii curente, când adevărat actuala sesiune a camerei ungare va fi încheiată. Astfel, după deschiderea noii sesiune camera deputaților va avea imediat să aleagă membrii Delegațiilor ungurești.

Budgetul comun. „Neue Freie Presse“ este informată, că în conferința comună ministerială, încheiată Sâmbăta trecută în Viena, s'a decis numai o mică sporire a budgetului comun. Au fost sporite anume numai acele părți ale budgetului, cari se

refer la mai mulți ani. *Intreg sporul*—zice foaia vieneză—*de astă-dată abia cu ceva e peste cinci milioane și în suma aceasta se cuprinde și cifra pentru urcarea plății ofițerilor.* Budgetul marinei și al externelor pretinde un sporiu moderat; tot asemenea au fost reduse și pretensiunile ministerului de război. Că desbaterile conferinței au fost trăgănite mai mult decât alte-dăți, aceasta a cauzat-o dorința ambelor guverne de-a sista pentru viitor noul aruncuri și credite ulterioare.

Rusia și Bulgaria. Ziarul „Moskowskia Wiedomosti“ din *isvor autorizat* află, că *înadever, colonelul Papricoff, ministru de război bulgar, a avut ca misiune încheierea unei alianțe militare între Rusia și Bulgaria.*

LITURGIA MAGHIARĂ.

O chestie, ce foarte mult îi preocupă azi pe patrioți, fără osebire de confesie, căci toți, fără deosebire, sufer grozav de mania maghiarisării pe toate căile și prin ori-ce fel de mijloace. Comunicatul de mai jos însă, ce-l reproducem din „Pesti Naplo“ de ieri, nu e de loc pe placul maghiarisătorilor. În chestia de mai sus adevărat un corespondent din Oradea-mare al numitei foi îi trimite acesteia, din isvor competent și din cercuri înalte bisericești catolice următorul comunicat:

„Hotărârea Scaunului papal în afacerea liturgiei maghiare a greco-catolicilor are încă mult să întârzie; aci e vorba despre o chestie cu mult mai importantă, decât ca ea să poată fi așa ușor trecută prin diferitele foruri. Și dacă va și urma hotărârea,—*abia se poate crede ca ea să fie favorabilă pentru cererea deputațiunii, care zilele trecute a fost în chestia aceasta la Roma.* Vaticanul nu va permite introducerea limbii maghiare ca limbă a serviciului divin fiindcă prin aceasta ar păcătuia în contra unității bisericii catolice romane, ceea ce îndeosebi trebuie s'o aibă în vedere. Almintreli greco-catolicii de neam maghiar și acum pot să se roage și să cânte în limba lor maternă, ba în locuri, unde credincioșii sunt Unguri, predicatorul e obligat să predice ungurește. Astfel din punctul de vedere național prin aceasta Ungurii pot fi satisfăcuți, dar unitatea limbii liturgice nu poate fi stingherită.

„În ce privește împregiurarea, că și greco-catolicii români folosesc limba română ca limbă liturgică,—nu e deplin lămurit: dacă o folosesc ei aceasta pe temeiul de tot just, ori nu? Când adevărat o parte a națiunii române s'a întors în snul bisericii romano-catolice: *Papa li-a dat decret, că nu-i va conturba în vechile lor moravuri.* Ear' această concesie li-a făcut-o, fiindcă era vorba de convertirea unei întregi națiuni, și fiindcă Scaunul papal are în vedere interesul religios, mântuirea sufletescă și nu politică. Pe temeiul acestei concesii folosesc deci Românii greco-catolicii limba lor românească, ca și când și sub schismă (?) ar fi folosit-o; dar' că în adevăr au folosit-o, asta nu este adevărat (?) — Red.) se poate, că întrevăduințarea limbii române s'a furisat pur și simplu în liturgie. (Ba bine că nu! — Red.) Acum, dacă Românii pe temeiul cu totul

legal întrevăduințază limba românească: din aceasta nu urmează, ca Scaunul papal să mai îngăduie și o altă limbă liturgică. Ba chiar și din punct de vedere național maghiar trebuie bine chibzuit, nu e oare mai corect lucru, dacă papa nu admite această cerere? Căci, dacă greco-catolicilor li-se îngăduie liturgia maghiară: aceasta ar avea să îmbărbăteze și pe Slavi, ca să ceară și dinșii introducerea limbii slave, de ceea-ce Maghiarii numai bucura nu se pot.

„În cercul greco-catolice maghiare se vorbește anume că, dacă Papa nu admite liturgia maghiară: ei vor rupe-o cu Roma și se vor constitui în biserică independentă.

„Despre această mișcare Vaticanul nu are cunoștință, dar' chiar dacă ar avea,—această presiune nu-i va abate de la atitudinea sa. Și organizarea unei biserici maghiare de sine stătătoare n'ar folosi de loc cauzei maghiarismului; fiindcă dintre Români foarte puțini s'ar alătura la biserică maghiară, ear' Rutenii, cari progesează acum pe calea cea mai bună către maghiarisare: jumătate ar rămâne la biserică maghiară și cealaltă jumătate ar căde cu desevârșire jertfă rusificării.

„Cel mai bun lucru e deci, să ne mulțumim cu starea actuală de lucruri în ce privește cauza liturgică; vice-versa însă numai a desaproba putem faptul, că, dacă noi cerem liturgie maghiară de la Scaunul papal, Românii greco-catolici și grecii orientali vor să poată să se alăture față cu cererea aceasta și să caute să deputațiune contrară maghiarismului.

DIN ROMANIA

Superioritatea grânelor românești.

Serviciul docurilor a executat un tablou grafic foarte instructiv, care va figura la expoziția din Paris. Acest tablou conține toate analizele chimice și mecanice ale grâului rusesc, american și australian.

Această analiză a fost făcută la academia de agricultură din Berlin, ear' analiza mecanică la laboratorul tehnic din Zürich.

Acest tablou va fi însoțit de probele de grâne, tăriele și făinele produse.

Din această analiză reiese un lucru:

Grâul românesc este superior în calitate celorlalte grâuri, și în cazul acesta vom bate grânele americane și australiane.

Acesta e o notă îmbucurătoare pentru agricultorii nostri căroră li-se vor deschide, probabil, noi și însemnate deuseuri.

Acum câți-va ani se știe că s'a mai făcut o analiză la Paris a grâului nostru și a mai multor grâne provenite din diferite țări.

La această analiză s'a constatat că două grâuri erau superioare tuturor celorlalte; aceste două grâuri erau cel românesc și cel ungar.

Însă cel românesc era superior chiar și acestuia. S'a făcut până din amândouă probele de grâu și s'a constatat că pâinea provenită din grâul românesc e mai dulce și mai substanțială decât pâinea provenită din grâul unguresc.

Ateneul Român.

Sâmbătă, 25 Martie, v. s'a ținut Adunarea generală a Ateneului. Au fost față 26 membri. Ședința a fost prezidată de dl V. A. Urechiș și deschisă, aplaudat, de d-lui cu un discurs de dare de seamă a lucrărilor realizate în timpul iernii, de la ultima adunare până astăzi. Apoi se intră în ordinea zilei, la care mai întâiu era alegerea biuroului pe 5 ani. Biurul vechiu fu reales cu unanimitatea voturilor, deci se compune așa: Președinte, dl N. Krețulescu;

ECONOMIE.

Cereale (buicate).

De aci încolo prețurile pe piețe se socotesc în coroane și după 50 chilograme, ear' nu ca și până acum, după maza metrică (100 chilograme).

Prețurile dela 1 Aprilie n.

In Arad:

Grâul cel mai bun . . . cor.	6.95—7.15
Grâu mijlociu	6.85—6.90.
Cucuruz	4.65—4.70.
Săcară	5.35—5.40.
Orz	5.30.
Ovăș	4.30—4.40.

Cursul pieței din Arad.

Hărde-monetă română	Cump. n. 9-48	vând	9.52
Lire turcești			—
Imperiali (15 R. aur)	18.90		19.—
Ruble rusești 100 a	126.—		127.—
Galbeni	5.58		5.62
Napoleon-d'or	9.48		9.56
100 Marce germane	58.50		58.95
Livre sterling	11.90		12.50

S p i r t :

Spirt rafinat; cu toptanu	21 Ian.	55.50
" " cu micu		56.50
" brut cu toptanu		54.50
" " cu mic		65.50

Porci:

(Piața Steinbruch)

Ungari; greutate:			
bătrâni 320—380 kg.	40—42.	cr. p. kg.	
tineri 320—390 "	44—44.5	" " "	
" 250—390 "	44—45	" " "	
" până 250 "	45—46	" " "	
mijlocie 240—260 "	47.5—48	" " "	

Din „Noua Revistă Română“, a cărei prospect și apel l'am dat, după-cum am înregistrat deja și sumarul celor două numere dintâiu, a apărut numărul 4, cu următorul cu prins bogat:

Cronica politică: Stavri Predescu: Partidele noastre politice. — Sp. Haret, St. Hepites, E. A. Pangrati, D. Emmanuel, N. Coculescu, C. Miculescu, D. Mircescu, D. Bungețianu, G. Tzitzeica, M. Ianculescu: Proiect de lege pentru introducerea calendarului apusean drept calendar al statului în viața civilă. (Memoriu justificativ) — *Etnografie:* Gustav Weigand: Românii din Sârbia și din Bulgaria-apuseană. — *Literatură:* G. Coșbuc, Elementele literaturii populare. — D. Teleor: Anton Pann (schită). — *Pedagogie:* N. Vaschide: Introducerea la studiul aplicațiilor pedagogice ale cercetărilor psihologiei experimentale. — *Miscarea literară și științifică:* Ioan Slavici: Vatra părsită. — Panait Zosin: Dulce și amare, poezii. — N. Vaschide și Van Melle: O nouă ipotesă asupra naturii condițiilor fizice ale odoratului. — Notite bibliografice.

Suplimentul I: Din Bucovina. — Suplimentor și legea învățământului secundar, de N. Em. Teohari, directorul gimnasiului din Slatina. — Ateneul din Bacău. — „Calendarul Poporului“. — Imaginația și felurile ei la copii (conferință ținută la școala normală de institute din Iași).

Suplimentul II: Ca la noi la nimeni... „De Sfântul Ilie“, de Victor Bogdănescu. — Iubire (poezie), de Ioan Petrovič — În închisoare, de Iancu Horia. — Scrisoare (poezie), de Nirvan. — Călătoria dn nuntă, de Sprin S. Hasnaș. — Tristețe, Lebăda (poezii), de D. Karr. — Discursul unui ambasador chinez. — Ateneul român.

Calendarul nostru

pe anul visect 1900

ca prim calendar scos în tipografia noastră

cu ilustrațiuni, cu un bogat și variat cuprins literar.

Prețul 30 cr.

plus 5 cr. poro postal.

Doritorii de a și-l procura sunt rugați

a se adresa la

Administrația „Tribunei Poporului“

La comande mai mari de 10 exemplare

dăm 20% rabat.

ADMINISTRAȚIA

„Tribunei Poporului“.

A apărut

Și să află de vânzare la administrația „Trib. Poporului“

următoarele opuri:

- 1.) „Calendarul nostru“ — pe 1900. prețul — — — — — cor. —.60 fil.
- 2.) „Amicu Poporului“ — de Titus Vuculescu, pretor. Indreptar practic in cause administrative. Prețul — — — — — „ 1.— „
- 3.) „Lupta pentru drept de Dr. Rudolf Ihering traducere de T. V. Păcățean, prețul — — — — — „ 2.— „
- 4.) „Judecătorile cu jurații“ — de Teodor V. Păcățeanu, prețul — — — — — „ —80 „
- 5.) „Libertatea“ — de Ioan Stuart Mill, tradusă de T. V. Păcățianu, prețul — — — — — „ 2.— „
- 6.) „Principiile politice“, după Dr. T de Holtzendorf, de T. Păcățianu —prețul — — — — — „ 4.— „
- 7.) „Caractere morale“ — exemple și sentințe culese din istoriile și literaturile popoarelor vechi și moderne, de Ioan Popea, profesor in Brașov. Prețul. — — — — — „ 2.50 „
- 8.) „Războiul pentru neatârare“ și „Povestea unei coroane de oțel“ ambele de George Coșbuc. Prețul Războiului „ 1.20 „
Prețul „Coroanei“ — — — — — „ 1.60 „
- 9.) „Din vremuri apuse“ — de Judita Secula nasc. Truția — prețul — — — — — „ 1.— „
- 10.) „Vieritul“ — de Petru Vancu, prețul — — — — — „ 1.— „
- 11.) „Teoria Dramei“ — de Dr. Iosif Blaga. Prețul: — — — — — „ 3.60 „
- 12.) „Juvenilia“ — de Sextil Pușcariu. Preț: — — — — — „ 1.60 „
- 13.) „Cuvântări bisericești“ — traduse de Ioan Genț. Preț. — — — — — „ 5.— „
- 14.) „Pribeag“ — de Ioan Iosif Sceopol, preț — — — — — „ 1.50 „
- 15.) Instrucțiuni populare despre Datorințele și Drepturile purtătorului de dare edate de Vilhelm Niemandz prețul — — — — — „ 1.20 „
- 16.) „Liturgia Stului Ioan Crisostom“ (pe note) pentru cor mixt pe 4 voci — de Nicolae Stefu învățător in Arad. Aceasta liturgie conține toate cântările liturgice, ce are să răspundă corul in Dumineci și sărbători. Pe lângă acestea mai conține irmoase priceșne și un adaus de cântece populare. Toate imnele se pot cânta și numai pe 2—3 voci. Prețul unui exemplar s'a redus dela 6 la 5 coroane.

La comande se se mai adauge de fie-care op 10 fileri spese postale.